

باسمه تعالی

شیوه نامه استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس

مقدمه

به منظور اجرای «آیین نامه استفاده از فرصت های مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی» ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۳/۱۸۹۴۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۳۰ و اصلاحیه های بعدی آن به شماره های ۳/۳۰۷۴۲ مورخ ۱۳۸۹/۰۷/۲۵ و ۳/۱۰۶۹۸۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۲ و همچنین شیوه نامه شماره ۳/۸۶۸۵۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۰۲، شیوه نامه استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس تدوین می شود:

ماده ۱- اهداف

- ۱-۱ توسعه همکاری ها و ارتباطات علمی اعضای هیأت علمی و هسته های پژوهشی
- ۱-۲ گسترش مبادله استاد با دانشگاه های معتبر جهان
- ۱-۳ حمایت از طرح ها و برنامه های بین المللی هسته های پژوهشی

ماده ۲- انواع فرصت مطالعاتی

- ۲-۱- فرصت مطالعاتی بر حسب محل انجام به دو دسته ذیل طبقه بندی می شود:
  - فرصت مطالعاتی خارج از کشور (کد A)
  - فرصت مطالعاتی داخل کشور (کد B)
- ۲-۲- فرصت مطالعاتی بر حسب مدت انجام ماموریت علمی به دو دسته ذیل طبقه بندی می شود:
  - فرصت مطالعاتی بلند مدت (کد ۱)
  - فرصت مطالعاتی کوتاه مدت (کد ۲)

ماده ۳- شرایط عمومی جهت استفاده از انواع فرصت مطالعاتی

- ۳-۱- احراز شرایط مندرج در ماده ۳-۱ «آیین نامه استفاده از فرصت های مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی» ابلاغی به شماره ۳/۱۸۹۴۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۳۰ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۳-۲- ارتباط موضوع فرصت مطالعاتی در چارچوب سند راهبردی مصوب دانشگاه.
- ۳-۳- ارائه یک برنامه مطالعاتی یا یک پیشنهاد تحقیقاتی مشخص و مورد تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.
- ۳-۴- تکمیل پرسش نامه های مربوط به درخواست فرصت مطالعاتی شامل سوابق استخدامی و خدمتی، فهرست انتشارات، مقالات علمی و پروژه های تحقیقاتی پایان یافته و در دست اجرای متقاضی و ارتباط آنها با موضوع تحقیق در فرصت مطالعاتی.

۳-۵- ارائه موافقت و پذیرش از حداقل یکی از موسسات آموزشی و پژوهشی یا شرکت‌های صنعتی تجاری داخل یا خارج از کشور مورد تأیید دانشگاه جهت اجرای برنامه مورد نظر.

تبصره ۱: درج موضوع تحقیق مصوب دانشگاه در نامه پذیرش موسسه آموزش پژوهشی مقصد الزامی است.

تبصره ۲: انتخاب دستگاه‌های اجرایی برای انجام مأموریت فرصت مطالعاتی با تأیید رئیس دانشگاه و موافقت معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری امکان پذیر می‌باشد.

۳-۶- تأیید شورای گروه، شورای دانشکده، معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در وظایف و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی گروه در زمان استفاده متقاضی از فرصت مطالعاتی.

۳-۷- تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در طرح‌های پژوهشی و عدم وجود هر نوع بدهی مالی به حوزه پژوهشی دانشگاه.

۳-۸- عضو هیأت علمی که قبلاً از فرصت مطالعاتی استفاده نموده است برای استفاده نوبت بعدی باید یک مرتبه ارتقا پیدا کند. برای استفاده از فرصت مطالعاتی از دفعات دوم به بعد در مرتبه علمی استادی داشتن حداقل ۵ مقاله در نشریات علمی معتبر بین‌المللی در طول دوره‌های که امتیازات محاسبه می‌شود ضروری است. در تمامی این مقالات متقاضی باید نویسنده مسئول باشد.

۳-۱۰- استفاده از دوره‌های تحقیقاتی و آموزشی و اعطایی سازمان‌های بین‌المللی و نیز استفاده از برنامه‌های مبادلات فرهنگی و یا تدریس در کرسی‌های زبان فارسی در مراکز ایران‌شناسی در صورتی که دوره‌های مذکور بیش از سه ماه باشد جزء فرصت مطالعاتی عضو هیأت علمی منظور خواهد شد.

ماده ۴- شرایط اختصاصی برای استفاده از فرصت مطالعاتی

۴-۱- شرایط اختصاصی برای فرصت‌های مطالعاتی خارج از کشور (کد ۱):

۴-۱-۱- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی قطعی

تبصره ۱: در شرایط خاص و برای انجام تحقیقاتی ویژه با تأیید هیأت رئیسه دانشگاه، عضو هیأت علمی با وضعیت رسمی آزمایشی نیز می‌تواند از فرصت‌های مطالعاتی خارج از کشور استفاده کند.

۴-۱-۲- برای استفاده از فرصت مطالعاتی بلند مدت خارج از کشور (کد A1) دارا بودن حداقل ۵ سال سابقه خدمت تمام وقت برای بار اول و گذشت فاصله زمانی ۵ ساله برای دفعات بعد الزامی است. برای استفاده از فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور (کد A2) دارا بودن حداقل ۳ سال سابقه خدمت تمام وقت برای بار اول و گذشت فاصله زمانی ۳ ساله برای دفعات بعد الزامی است. تبصره ۳: در صورتی که متقاضی در طول فرصت مطالعاتی، مازاد بر چاپ یک مقاله یا یک فعالیت فناورانه الزامی، اقدام به انتشار مقاله، طرح ملی یا ثبت اختراع بین‌المللی نماید که با موضوع خلیج فارس پژوهی مرتبط باشد، حداکثر ۱ سال از مدت فاصله زمانی انتظار برای فرصت مطالعاتی بعدی کسر می‌گردد.

۴-۱-۳- عدم توقف بیش از ۷ سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی.

۴-۱-۴- عدم استفاده بیش از سه بار از فرصت مطالعاتی خارج از کشور (کد A1 و A2) و پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت.

۴-۲- شرایط اختصاصی برای فرصت‌های مطالعاتی داخل کشور (کد B):

۴-۲-۱- دارا بودن حداقل وضعیت استخدامی رسمی آزمایشی

۴-۲-۲- دارا بودن حداقل ۴ سال سابقه خدمت جهت استفاده از فرصت مطالعاتی برای بار اول ۴ ساله برای دفعات بعد.

۴-۲-۳- عدم توقف بیش از ۱۲ سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی. مبنای محاسبه دوازده سال، زمانی است که درخواست متقاضی در کمیته منتخب دانشکده تصویب می‌شود.

۴-۲-۴- عدم استفاده بیش از پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت تبصره ۴: موارد استثناء این ماده با موافقت رئیس مؤسسه امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۵- شیوه محاسبه امتیازات

۵-۱- هر سال دانشگاه با توجه به منابع مالی در اختیار و سیاست‌های پژوهش و فناوری، تعداد سهمیه در نظر گرفته شده برای اعزام اعضای هیأت علمی به ماموریت فرصت مطالعاتی در قالب هسته‌های پژوهشی و اعزام انفرادی (خارج از برنامه هسته‌های پژوهشی) را مشخص می‌نماید. همچنین به منظور هدایت و گسترش فعالیت‌های فناورانه و نیز حمایت از مشارکت مؤثر اعضای هیأت علمی در فعالیت‌های اجرایی، در هر سال ۲۰ درصد سهمیه مازاد نیز برای هر یک از دو گروه فناوران و مدیران اجرایی با تأیید هیأت رئیسه در نظر گرفته خواهد شد. در صورتی که تعداد متقاضیان فرصت مطالعاتی در سهمیه عادی و سهمیه‌های مازاد بیش از سقف اعتبارات و سهمیه دانشگاه باشد شاخص‌های جدول ۱ برای اولویت‌بندی متقاضیان منظور می‌شود:

جدول ۱: شاخص‌های امتیازی برای اولویت بندی متقاضیان فرصت مطالعاتی

ردیف	موضوع	سقف امتیاز	توضیحات
۱-	امتیاز کسب شده از آیین‌نامه ارتقا (با توجه به امتیازات سامانه پژوهش)	--	
۲-	میزان مشارکت عضو هیأت علمی در فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی، فرهنگی و خدمات اجرایی دانشگاه	۱۵	به تشخیص هیأت رئیسه
۳-	برنامه مصوب فرصت مطالعاتی در مراکز صنعتی، تحقیقاتی و تولیدی	۲۰	
۴-	استادان نمونه و پژوهشگران برتر و مدیران برتر کشوری	۱۵	
۵-	پژوهشگران، مدرسان و مدیران برتر دانشگاهی،	۱۰	
۶-	تقاضای اولین بار فرصت مطالعاتی	۱۰	
۷-	مرتبه علمی و پایه متقاضیان		(به ازاء هر پایه ۰.۵ امتیاز و به ازای مرتبه ۵ امتیاز)
۸-	کیفیت تدریس و رعایت بهتر قوانین آموزشی و اخلاقی	۱۰	مشروط به حضور تمام وقت عضو هیأت علمی و تأیید معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

تبصره ۵: مبنای محاسبه امتیازهای جدول ۱ (به جز ردیف ۷)، فعالیت‌های چهار سال اخیر منتهی به درخواست فرصت مطالعاتی است (۱۵ بهمن و ۱۵ شهریور).

ماده ۶- مدت زمان استفاده از فرصت مطالعاتی

۱-۶- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی برابر با جدول ۲ می‌باشد:

جدول ۲: مدت زمان و شرایط تمدید فرصت مطالعاتی

کد	مدت زمان مصوب (ماه) / شرایط	تمدید-بار اول (ماه) / شرایط	تمدید-بار دوم (ماه) / شرایط
A1 و B1	۶ / (از شروع نیمسال تحصیلی)	۳ / منوط به وصول درخواست متقاضی و گزارش مأموریت مورد تأیید گروه و دانشکده به حوزه معاونت پژوهشی حداکثر ۱ ماه قبل از اتمام مأموریت، به تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه	۳ / منوط به وصول درخواست متقاضی و گزارش مأموریت مورد تأیید گروه و دانشکده به حوزه معاونت پژوهشی حداکثر ۱ ماه قبل از اتمام مأموریت، به تأیید هیأت رئیسه دانشگاه است
A2 و B2	۳ / در تابستان	--	--

۲-۶- حداکثر طول مدت فرصت مطالعاتی با احتساب سه ماه تابستان ۱۲ ماه خواهد بود.

۳-۶- اعضای هیأت علمی نمی‌توانند در حین فرصت مطالعاتی و تا یکسال بعد از پایان آن، از مرخصی بدون حقوق و یا مرخصی استحقاقی بیش از یک ماه استفاده نمایند. اما متقاضی می‌تواند از مرخصی تابستانی خود در آغاز فرصت مطالعاتی استفاده نماید. در این صورت حکم آغاز فرصت مطالعاتی از ۱۵ شهریور ماه صادر می‌گردد.

تبصره ۶: دوره فرصت مطالعاتی خارج از کشور بلند مدت (کد A1) می‌تواند به نوبت‌های ۳ ماهه تابستانی در سال‌های متوالی تقسیم شود به شرط آنکه هر بار پذیرش از دانشگاه مقصد ارائه گردد. در این صورت هزینه‌های بلیط هواپیما، صدور ویزا، بیمه مسافرت و خروج از کشور فقط یک بار از طریق این آیین نامه قابل پرداخت است.

ماده ۷- تسهیلات و نحوه حمایت دانشگاه از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی

۱-۷- تسهیلاتی دانشگاه برای انجام فرصت مطالعاتی عبارتند از:

- تسهیلات سفر: کلیه مکاتبات اداری لازم با موسسات داخل و خارج کشور، صدور حکم مأموریت پژوهشی، پرداخت حقوق و مزایای کامل دوران مأموریت مصوب به صورت یکجا، مکاتبه جهت دریافت تسهیلات و تخفیف‌های مصوب (بلیط هواپیما، بیمه مسافرتی).
- تسهیلات ویژه: هزینه بلیط رفت و برگشت، بیمه، ویزا و عوارض خروج از کشور برای عضو هیأت علمی، همسر و حداکثر دو فرزند (زیر ۱۶ سال) است. در صورت عدم وجود سفارت کشور محل فرصت مطالعاتی در ایران، بهای بلیط رفت و برگشت، هزینه‌های اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور عضو هیأت علمی و خانواده وی به کشور ثالث برای یک بار جهت اخذ ویزا قابل پرداخت است. پرداخت بهای بلیط رفت و برگشت فقط به افرادی از خانواده عضو هیأت علمی تعلق می‌گیرد که در محدوده زمانی حداکثر سه ماه قبل و بعد از مدت مأموریت فرصت مطالعاتی از ایران به مقصد محل فرصت مطالعاتی و برگشت اقدام نموده باشند.

- تسهیلات ویژه حمایتی: تسهیلاتی است که در شرایط خاص و بر مبنای مصوبه هیأت امنای دانشگاه به منظور حمایت از برنامه‌های تحقیقاتی یا همراهی خانواده متقاضی در اختیار ایشان قرار می‌گیرد.
- ۷-۲- شیوه تخصیص هر یک از تسهیلات بر اساس نوع فرصت مطالعاتی در جدول ۳ نشان داده شده است:

جدول ۳: شیوه تخصیص تسهیلات فرصت مطالعاتی

توضیحات	تسهیلات ویژه حمایتی	تسهیلات ویژه	تسهیلات سفر	کد
تسهیلات ویژه حمایتی می‌تواند صرفاً به تعدادی از متقاضیان اعطا شود.	√	√	√	A1
تسهیلات ویژه شامل همسر و فرزندان نمی‌شود.	--	√	√	A2
حقوق متقاضی به صورت ماهیانه پرداخت می‌شود و تخفیف‌های مربوط به بلیط و بیمه را نیز شامل نمی‌باشد.	--	--	√	B2 و B1

تبصره ۷: تصمیم‌گیری در خصوص تعداد و میزان کلیه تسهیلات مندرج در این ماده بر عهده هیأت رئیسه دانشگاه است.

ماده ۸- مراحل ارائه و بررسی درخواست فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی

۸-۱- ارائه درخواست و پذیرش دانشگاه/مؤسسه مقصد توسط متقاضی به گروه مربوطه به همراه برنامه پیشنهادی تا ۳۱ فروردین ماه هر سال از طریق اتوماسیون.

۸-۲- بررسی و تصویب درخواست متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی و برنامه تحقیقاتی پیشنهادی در شورای گروه.

۸-۳- بررسی و تصویب درخواست متقاضی در دانشکده و ارسال مدارک به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه به همراه برنامه پیشنهادی حداکثر تا تاریخ ۱۵ اردیبهشت ماه هر سال.

۸-۴- بررسی تقاضاها و اعلام امتیازات توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و ارسال نتایج به هیأت رئیسه دانشگاه جهت بررسی و اخذ تصمیم، حداکثر تا ۳۱ اردیبهشت ماه هر سال. (ملاک بررسی امتیازات، فعالیت‌های ثبت شده در سامانه پژوهشی است.)

۸-۵- بررسی و تصویب تقاضای مأموریت فرصت مطالعاتی در هیأت رئیسه مؤسسه حداکثر تا ۱۵ خرداد ماه هر سال.

۸-۶- تهیه معرفی‌نامه‌های لازم برای اخذ روادید توسط دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۸-۷- تهیه معرفی‌نامه‌های لازم برای دانشگاه مقصد مبنی بر حمایت دانشگاه از فرصت مطالعاتی متقاضی.

۸-۸- مکاتبه با دفتر حقوقی جهت اخذ تعهد. داوطلبان متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی کد A موظفند به موجب یک نامه که به امضای دو نفر از همکاران هیأت علمی دانشگاه می‌رسد تعهد نمایند که به مدت سه برابر زمان استفاده از فرصت مطالعاتی در دانشگاه خدمت کنند.

۸-۹- عضو هیأت علمی باید استاد جایگزین خود را در رابطه با دروس و هریک از پایان‌نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی تحت حمایت خود مشخص و به همراه اسامی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری که راهنمایی آن‌ها را برعهده دارند به آموزش دانشکده ارائه نماید. همچنین چنانچه متقاضی دارای قراردادهای پژوهشی در دست اجرا باشد، باید قبل از اعزام در خصوص تعیین تکلیف

قرارداد خود از جمله ارائه تاییدیه از کارفرمای خارج از دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در روند طرح در زمان استفاده متقاضی از فرصت مطالعاتی اقدام نماید.

۸-۱۰- معرفی وکیل جهت پیگیری امور مربوط به متقاضی در طول مأموریت.

۸-۱۱- مکاتبه با معاونان ذیربط دانشگاه جهت صدور حکم مأموریت .

۸-۱۲- مکاتبه با حراست دانشگاه جهت اطلاع.

۸-۱۳- مکاتبه با بانک عامل جهت اخذ مقرری ارزی.

۸-۱۴- صدور معرفی نامه به شرکت هواپیمایی.

۸-۱۵- اعزام متقاضی .

ماده ۹- فرایند ارائه گزارش فرصت مطالعاتی

۹-۱- گزارش دوره فرصت مطالعاتی هر ۳ ماه یکبار توسط هیأت علمی از طریق سامانه سادا به مدیر گروه ارسال می شود و پس از ارزیابی تخصصی، نتیجه از طریق معاون پژوهشی دانشکده ذی ربط به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام و در نهایت نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عضو هیأت علمی اعلام می شود.

۹-۲- کلیه اعضای هیأت علمی باید بر اساس برنامه زمان بندی مندرج در جدول ۴ نسبت به ارائه گزارش فرصت مطالعاتی اقدام نمایند.

جدول ۴: برنامه زمان بندی ارائه گزارش فرصت مطالعاتی

ارائه گزارشی نهایی برای ارسال به وزارت عتف	انتشار مقاله	ارائه سخنرانی در دانشکده	ارائه گزارش نهایی	کد
حداکثر ۶ ماه پس از اتمام دوره	حداکثر یک سال پس از اتمام دوره	حداکثر ۳ ماه بعد از اتمام دوره		
√	حداقل یک مقاله مشترک بین المللی (Q2)	√	√	A1
√	حداقل یک مقاله مشترک بین المللی (ISI یا SCOPUS)	√	√	A2
√	حداقل یک مقاله با نمایه (ISI یا SCOPUS)	√	√	B1
√	چاپ حداقل یک مقاله با نمایه (ISC)	√	√	B2

۹-۳- گزارش نهایی فرصت مطالعاتی پس از داوری و تأیید گروه و دانشکده، حداکثر پس از ۲ ماه به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه می شود.

تبصره ۸: عدم ارائه گزارش مطابق با موارد مندرج در جدول ۴ موجب محرومیت متقاضی از سفرهای علمی و فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

ماده ۱۰- سایر موارد

۱-۱۰- مشخص نمودن نوع فرصت مطالعاتی از ابتدای درخواست الزامی است. پس از تصویب فرصت مطالعاتی متقاضی در هیأت رئیسه دانشگاه، یک نوبت برای وی محسوب می‌گردد. تبدیل فرصت مطالعاتی بلند مدت خارج (کد A1) به کوتاه مدت خارج (کد A2) و یا داخل (کدهای B1 یا B2) با موافقت هیأت رئیسه امکان‌پذیر است؛ ولی به عنوان یک نوبت فرصت مطالعاتی خارج محسوب می‌گردد.

۲-۱۰- چنانچه عضو هیأت علمی پذیرفته شده برای اعزام به فرصت مطالعاتی به هر دلیل تصمیم به عدم استفاده از فرصت مطالعاتی دارد، باید انصراف خود را حداکثر یک هفته پس از ابلاغ، به معاونت پژوهشی دانشگاه اعلام نماید (در غیر اینصورت این پذیرش به منزله یکبار استفاده از فرصت مطالعاتی محسوب خواهد شد). در صورت اعلام انصراف در موعد مقرر، متقاضی می‌تواند پس از وقفه یک ساله مجدداً جهت استفاده از فرصت مطالعاتی اقدام نماید.

۳-۱۰- فرصت مطالعاتی قابل انتقال به سال بعد نخواهد بود مگر آن‌که شرایط خارج از کنترل متقاضی از قبیل تحریم‌ها و یا عدم صدور ویزا و یا سایر عوامل قهریه مانع از اعزام متقاضی شود. ملاک تأیید شرایط خاص هیأت رئیسه دانشگاه خواهد بود.

۴-۱۰- عضو هیأت علمی در زمان استفاده از فرصت مطالعاتی مجاز به ثبت نام و ادامه تحصیل در دوره‌های تحصیلی برای اخذ مدرک دانشگاهی نمی‌باشد. در غیر اینصورت حکم فرصت مطالعاتی وی لغو و متقاضی متعهد خواهد بود هزینه‌هایی را که از این بابت دانشگاه متحمل شده است را بازپرداخت نماید.

۵-۱۰- سایر جزئیات و مواردی که در این شیوه نامه ذکر نشده است با پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری دانشگاه و تأیید هیأت رئیسه دانشگاه انجام می‌گیرد.

ماده ۱۱- تصویب

۱-۱۰- این شیوه نامه در تاریخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۶ به تأیید هیأت رئیسه دانشگاه رسیده است و از این تاریخ لازم الاجراست.